

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

от

ПЕТЪР ДИМИТРОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА М. ОКТОМВРИ 2024 Г.

Общият обем на речния отток в страната за октомври е 380 млн. м³. Стойността съизмерим с този от предходния месец и с 11% по-малко спрямо октомври 2023 година.

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за изминалия месец е 187 млн. м³, което е с 2% по-малко от септември и с 6% повече от октомври 2023 година. През по-голяма част от месеца речните нива са останали без съществени изменения. В резултат на валежи в периодите 4-7.X и 11-14.X, са регистрирани краткотрайни повишения на речните нива в басейна като по-съществени са на р. Искър при гр. Нови Искър, съответно с до 122 см и 69 см. През изминалия месец средномесечните водни количества при всички хидрометрични станции са под месечните норми. С водно количество над нормата за октомври е р. Огоста в долното течение, което е в резултат от работата на хидротехнически съоръжения.

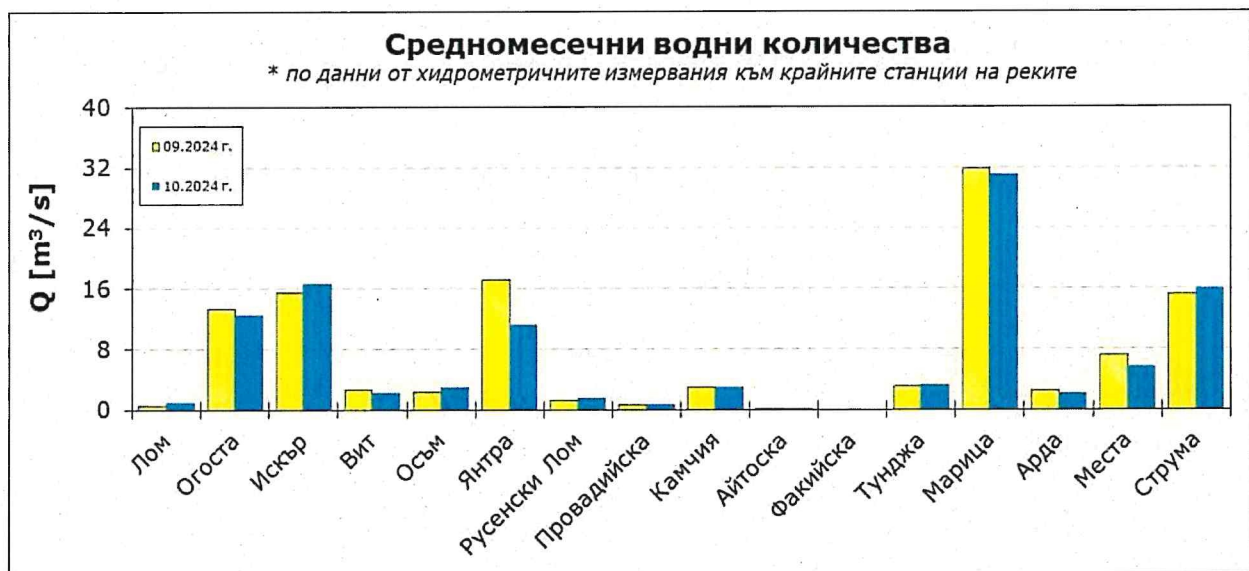
В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за октомври е 20 млн. м³, което е с 42% повече от предходния месец и с 21% по-малко от обема за октомври 2023 година. През по-голямата част от октомври речните нива в басейна са останали без съществени изменения. В резултат на валежи в периодите 4-7.X и 11-14.X са регистрирани краткотрайни повишения на речните нива в басейна, до 25 см на р. Айтоска при гр. Камено. През октомври средномесечните водни количества на реките в басейна са под месечните норми, а р. Факийска в района на хидрометричната станция при с. Зидарово е пресъхнала.

В **Източнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за октомври е 114 млн. м³, което съвпада с този за септември и е с 29% по-малко спрямо октомври миналата година. През по-голямата част от изминалия месец речните нива в басейна са останали без съществени изменения. В резултат на валежи в периодите 4-7.X и 11-14.X са

се повишили краткотрайно и незначително речните нива в басейна. През октомври средномесечните водни количества при всички хидрометрични станции са под месечните норми.

В Западнобеломорския водосборен басейн обемът на речния отток за изминалия месец е 59 млн. м³, което съвпада с този за септември и с 8% повече от този за октомври 2023 година. През по-голямата част от октомври речните нива в басейна са останали без съществени изменения. Краткотрайни повишения на речните нива, в резултат на валежи, са отчетени в периодите 4-7.X и 11-14.X, по-съществени през първия период на р. Струма при гр. Перник с до 45 см. През октомври средномесечните водни количества на реките в басейна са под месечните норми.

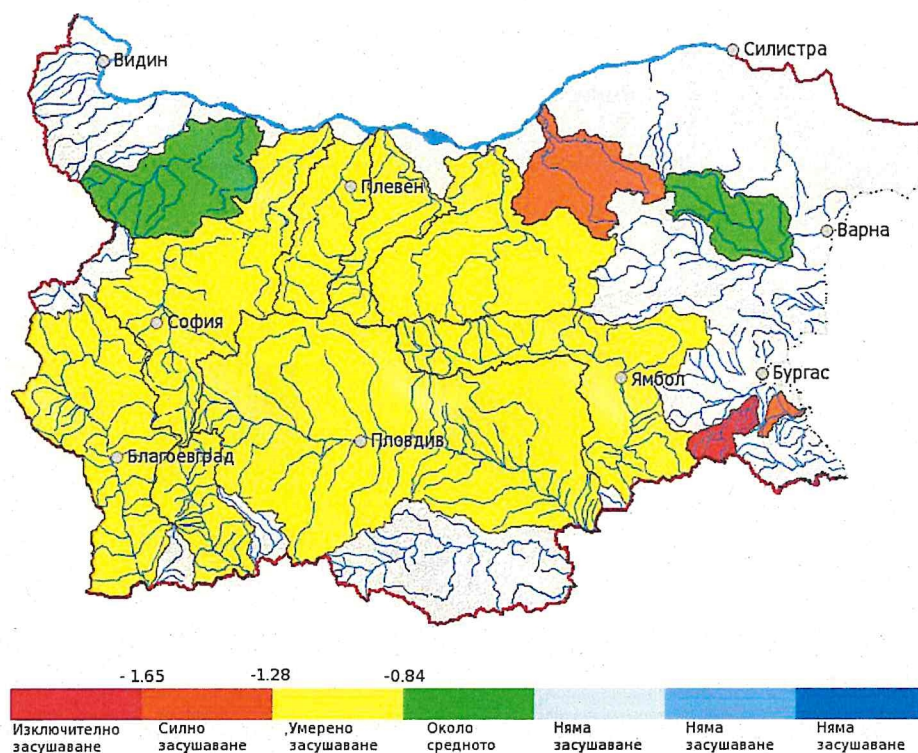
2. РЕКА ДУНАВ

Средномесечните водни стоежи на р. Дунав при измервателните пунктове в българския участък са с 50% до 80% над нормите за октомври. Спрямо септември водните стоежи на реката са с 200 до 255 см по-високи.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ

НИМХ ежесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец август 2024 г. индексите са, както следва:

- изключително засушаване – оп поречието на Факийска река;
- силно засушаване – по поречието на река Русенски Лом и Ропотамо;
- умерено засушаване – по поречията на реките Искър, Вит, Осъм, Янтра, Тунджа, Марица, Места и Струма;
- около средното засушаване – по поречието на реките Огоста и Провадийска;
- в останалите поречия няма засушаване.

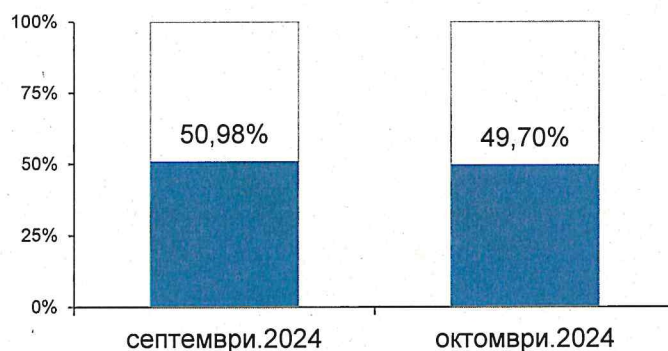

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. ОКТОМВРИ 2024 г.

В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя. *Сумата от наличните в тях завирени обеми към 31 октомври 2024 г. е 3 250,0 млн. м³ и представлява 49,7% от сумата на общите им обеми. Сумарният завирен обем към 31 октомври 2024 г. е приблизително с 2,5% по-малък спрямо 30 септември 2024 г. и с 16,7% по-малък спрямо обема към 31 октомври 2023 г.*

За периода 01.10.2024 - 31.10.2024 г.
наличният завирен обем в язовирите е
намалял с 83,3 млн.м³.

Наличните завирени обеми в комплексните и значими язовири, в края на месец октомври са, както следва:

- язовири, от които водите се използват за питейно-битово водоснабдяване – 60,9% от общия им обем.
- язовири, от които водите се използват за напояване – 33,2% от общия им обем;
- язовири, от които водите се използват за енергетика – 61,6% от общия им обем.

Към 31 октомври със запълване над 90% са язовирите: „Пчелина“, „Кричим“, „Розов кладенец“ и „Кокаляне“. Преливал е яз. „Пчелина“ без опасност за населението и инфраструктурата в района.

Към края на месец октомври с ниски нива в сравнение с предходни години, предвид липсата на пролетно пълноводие и поредна много суха година (т.е. година с констатиран приток с обезпеченост за 95%) са язовирите „Тича“, „Камчия“, „Ясна поляна“, „Ястребино“, „Асеновец“, „Георги Трайков“, „Домлян“, „Пясъчник“, „Тополница“, „Копринка“, „Жребчево“, „Калин“ и „Карагьол“. От тях „Тича“, „Камчия“, „Ясна поляна“, „Ястребино“ и „Асеновец“ се използват за питейно водоснабдяване.

Получените данни на регистрираните общи притоци на водосборите към комплексните и значими язовири показват следното:

- Реалният постъпил приток от началото на годината до 31.10.2024 г. за 80% от комплексните и значими язовири, е относим към приток характерен за много суха година (приток с обезпеченост 95%);
- притоците към язовирите „Бели Лом“ и „Въча“ са относими за условия на средно суха година (с 75% обезпеченост на притока към язовирите);
- притоците към язовирите „Искър“, „Бели Искър“, „Белмекен“, „Батак“, „Студена“, „Пчелина“ и „Панчарево“ са характерни за средна по влажност година (с 50% обезпеченост на притока към язовирите).

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ, ВОДИТЕ ОТ КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите, от които водите се използват за питейно-битово водоснабдяване към 31 октомври 2024 г. е 948,2 млн. м³, което представлява 60,9% от общия им обем и е приблизително с 3,0% по-малък спрямо обема към 30 септември 2024 г. и с 13,6% по-малък от обема към 31 октомври 2023 г.

Степента им на напълване е, както следва: яз. „Искър“ – 75,8%, яз. „Бели Искър“ – 46,8%, яз. „Среченска бара“ – 70,6%, яз. „Христо Смирненски“ – 83,9%, яз. „Йовковци“ – 68,1%, яз. „Тича“ – 45,6%, яз. „Камчия“ – 46,7%, яз. „Ясна поляна“ – 39,1%, яз. „Асеновец“ – 42,6%, яз. „Боровица“ – 89,8%, яз. „Студена“ – 65,9%, яз. „Дяково“ – 71,6%, яз. „Порой“ – 4,5% и яз. „Ахелой“ – 26,0%.

IV. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В ТОВА ЧИСЛО С МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ

След анализ и преценка в съответствие с разпоредбите на чл. 53 от Закона за водите и приоритетите посочени в чл. 50, ал. 4 на ЗВ, с изготвяне на месечния режимен график за използване на водите на комплексните и значими язовири за м. октомври 2024 г. са предприети необходимите мерки за редуциране на заявките на водоползвателите, с цел разпределение на ресурса през цялата година.

По отношение водовземането за питейно-битово водоснабдяване, предвид ниския обем в язовирите и малък приток към тях, са редуцирани заявките на водоползвателите от яз. „Асеновец“ (като останалото количество следва да се осигури от алтернативни подземни водоизточници), от: яз. „Камчия“, яз. „Тича“, яз. „Ястребино“, яз. „Калин“ и яз. „Карагьол“, в съответствие с утвърдения годишен график за 95% обезпеченост на притока и реално използваните през предходни години водни обеми, от яз. „Студена“ заявката е редуцирана в съответствие с разрешения лимит по издаденото разрешително за водовземане от язовира.

По отношение водовземането за напояване по представените заявки от „Напоителни системи“ ЕАД:

- за язовир „Тича“ - предвид ниския обем в язовира, заявката на НС ЕАД е редуцирана;

- за язовир „Жребчево“ - не са разрешени заявените количества по направление Нова Загора, предвид издадено разрешително на НС ЕАД, съгласно което разрешеното водовземане е до 30 септември;

• за язовир „Белмекен“ - заявката на НС ЕАД не е удовлетворена, предвид, че не са предвидени води за напояване от язовира през м. октомври съгласно утвърдения годишен график за 2024 година. „Напоителни системи“ ЕАД са уведомени, че яз. „Белмекен“ като комплексен и значим язовир не може да се приема като алтернативен водоизточник на язовирите „Тополница“ и „Пясъчник“. В тази връзка през следващия напоителен сезон дружество „Напоителни системи“ ЕАД следва да съобрази заявките за напояване, в т.ч. сключването на договори със земеделски производители, с наличния ресурс в язовирите с нисък обем, използвани за напояване.

По отношение водовземането за производство на електроенергия, за язовирите, при които се налага ограничаване на количествата за приоритетни водовземания, с месечните графици не се разрешават обеми за производство на електроенергия на енергиен режим, като в тези случаи ВЕЦ могат да работят само на подчинен режим, преработвайки водите за питейно-битови нужди (по заявка на ВиК) или водите за напояване (по заявка на „Напоителни системи“ ЕАД).

По отношение на водовземането за промишлено водоснабдяване:

• за яз. „Георги Трайков“ - поради нисък обем в язовира е редуцирана заявката на „Консорциум Девня“ АД;

• за яз. „Копринка“ - поради нисък обем и нищожен постъпващ приток не са разрешени водни обеми за промишлено водоснабдяване и други цели.

Действията на МОСВ са насочени към балансирано разпределение на наличния ресурс и насърчаване на устойчивото му използване и опазване. При недостатъчен приток, чрез месечните графици се осигурява единствено равномерно разпределение на оставащия ресурс в язовирите.

След проведена повторна среща на 01.10.2024 г. с представители на МОСВ, МРРБ, „Български ВиК холдинг“ ЕАД, ВиК оператори, в т.ч. ВиК ЕАД Бургас и ВиК-Варна ООД отново е разискван въпроса за осигуряване на питейно – битовото водоснабдяване, в т.ч. възможността за водовземане от алтернативни водоизточници, както и визия с мерки и срокове, по отношение на включване на нови и рехабилитация на стари водоизточници и за намаляване на загубите. В резултат от срещата е уточнено, че количествата за ВиК - Варна ООД от яз. „Камчия“ може да бъдат намалени от 2,6 на 2,0 млн. м³, предвид възможността за водовземане от Девненските извори, както и необходимостта от увеличаване количествата за ВиК-Сливен ООД за м. октомври от 0,020 на 0,030 млн. м³, като по този начин водите за питейно – битово водоснабдяване от яз. „Камчия“ се редуцират от 6,22 млн. м³ на 5,63 млн. м³.

С изменение на месечния график е удовлетворена допълнително постъпилата заявка на НЕК ЕАД, като от яз. „Голям Беглик“ са отпуснати допълнително 2,000 млн. м³ вода за електропроизводство, с цел покриване нуждите на електроенергийната система, включително при непланово изключване на други мощности в това число ТЕЦ.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите

